

Delårsrapport 2021

Kultur- och bildningsnämnd

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Uppföljning av resultatmål	3
2.1 Trygga och nöjda invånare.....	3
2.1.1 Ökad kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället	3
2.1.2 Ökad kulturell delaktighet.....	4
2.2 Attraktivt och hållbart Värmland	5
2.2.1 Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet.....	5
2.3 God, jämlik och jämställd hälsa.....	6
2.3.1 Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan och intensifierat folkhälsoarbete.....	6
2.3.2 Ökad samverkan och samordning mellan nämndens verksamhetsområden.....	8
2.4 Hållbar organisation - Ekonomi i balans	8
2.4.1 Hållbar organisation - Ekonomi i balans	8
3 Uppföljning av nämndplan och andra politiska uppdrag.....	9
3.1 Kultur- och bildningsnämndens prioriteringar 2021	9
3.1.1 Särskilt fokusera på att integrera Agenda 2030.....	9
3.1.2 Öka digitaliseringen inom nämndens ansvarsområde.....	9
3.1.3 Fortsätta arbetet med ökad samverkan och samordning inom verksamhetsområdena kultur, folkhälsa och folkbildning	9
3.1.4 Löpande analysera behovet inom nämndens ansvarsområden utifrån coronapandemin och vidta åtgärder, samt utvärdera redan vidtagna åtgärder.....	9
3.1.5 Arbeta för ökad tillgänglighet och inkludering inom nämndens ansvarsområden, bland annat genom digitalisering	10
3.1.6 Utveckla arbetet med utvärdering och uppföljning utifrån erfarenheterna av utvecklingsarbeten inom samtliga nämndens ansvarsområden.....	10
3.1.7 Träffa överenskommelser om samverkan och samarbete med olika aktörer inom samtliga nämndens ansvarsområden	11
4 Nämndanalys	11
5 Internkontroll	11

1 Sammanfattning

Resultatmål

2021 har liksom 2020 präglats av coronapandemin, med allvarliga konsekvenser för Värmlands kulturliv. Trots detta bedöms nämndens resultatmål för kulturuppdraget att uppnås för året, då flera arrangörer lyckats ställa om och anpassa arrangemang efter rådande förutsättningar. Det är positivt att många organisationer med stöd från Region Värmland lyckats genomföra sina projekt och arrangemang.

Folkhälsoarbetet har intensifierats och en ökad och en mer strukturerad samverkan med aktörer har skett. När det gäller den förbättrade folkhälsan finns ännu inga befolkningsundersökningar som kan jämföra före, under och efter pandemin, men folkhälsan har påverkats negativt av de smittbegränsande åtgärderna samt oro och vårdskulder under pandemin.

Indikatorerna för folkbildningsområdet pekar i positiv riktning. Region Värmlands folkhögskolor har genom ett stort omställningsarbete på ett bra sätt anpassat sin verksamhet till nationella och regionala riktlinjer för att förebygga smittspridningen och folkhögskoleverksamheten utvecklas i enlighet med de strategiska målen.

Under rådande omständigheter har nämnden hanterat pandemins effekter inom nämndens ansvarsområden i relation till antagna resultatmål och bedömningen är att resultatmålen för kultur- och bildningsnämnden kommer att uppnås för 2021.

2 Uppföljning av resultatmål

2.1 Effektmål: Trygga och nöjda invånare

Kultur- och bildningsnämnden anser att även dessa resultatmål bidrar till effektmålet Trygga och nöjda invånare:

- Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet
- Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan och intensifierat folkhälsoarbete

2.1.1 Resultatmål: Ökad kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället

Region Värmlands folkhögskolor har under året börjat implementera den nya folkhögskoleplan som antogs i december 2020. Planen beskriver de omvärldstrender och planeringsförutsättningar som ligger till grund för skolornas inriktning, strategiska målsättningar och prioriterade utvecklingsinsatser. Uppföljning av utvecklingen över tid sker med stöd av en mätplan.

Samverkan har under våren skett med länets kommuner för att på ett bra sätt svara upp mot regionala och lokala utbildningsbehov. Flera satsningar på filialverksamhet har gjorts med bland annat nya lokaler i Säffle, Karlstad och Filipstad. I ett samarbete med Årjängs kommun har Region Värmland (Kyrkeruds folkhögskola) under våren tecknat ett avtal kring ett lärcenter i Årjäng. Samarbetet omfattar utbildning- och arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, saknar grundskole- och gymnasiebehörighet samt personer med funktionsvariation. Målsättningen är att tillsammans skapa förutsättningar för behovsanpassade utbildningar och arbetsmarknadsinsatser.

Ett nytt samarbetsavtal har upprättats mellan Region Värmland och länets kommuner kring samhällsorientering för nyanlända. Sen 2010 har alla kommuner ett lagstadgat ansvar att ge nyanlända flyktingar samhällsorientering. Region Värmlands folkhögskolor samordnar och utför samhällsorientering på uppdrag av tolv värmländska kommuner sedan 2015. Tidigare samverkansavtal mellan Region Värmland och kommunerna löpte ut 2020. Ansvar för samordning och genomförande ligger på Kristinehamns folkhögskola.

Modellen för mobilitetsstöd till folkhögskolor har under senare år ifrågasätts och nya sätt att hantera

utomlänsel elever har efterfrågats. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tillsatt en arbetsgrupp med regionpolitiker för att hitta en gemensam mellanregional lösning som fungerar bättre än idag. Arbetsgruppen har lagt fram ett förslag till en överenskommelse som ska gälla från 2022. Svar på remissen är att Region Värmland står bakom den föreslagna överenskommelsen.

Folkhögskolorna har på ett bra sätt kunna fullfölja sin verksamhet genom ett stort omställningsarbete och snabba förändringar för att anpassa verksamheten till nationella och regionala riktlinjer för att förebygga den smittspridning som varit relaterad till coronapandemin. Även studieförbunden har fått anpassa sin verksamhet på olika sätt. Uppföljning med studieförbunden och rörelsefolkhögskolan Geijerskolan har skett genom återkommande dialoger under 2021 och inrapporterad statistik för åren 2019 och 2020. En dialog med Geijerskolan i framtagandet av nya riktlinjer för verksamhetsbidrag har pågått under året och beslut väntas fattas av nämnden under hösten.

Region Värmlands folkhögskolor har fått ytterligare tilldelning av platser fullt ut finansierade med statsbidrag. Detta tillsammans med resultat av de senaste årens utökning av platser och särskilt riktade statliga utbildningsuppdrag samt de satsningar som nämnden beslutat om under året visar att skolorna ses som en betydelsefull aktör för att fler människor ska nå arbetsmarknaden inom framförallt yrkesutbildningar.

Målets indikatorer redovisas på helår, men uppföljning pekar mot att målet som helhet uppnås för 2021.

Indikatorer	Utfall
Antal genomförda deltagarveckor	
Kommentar Följs upp på helår.	
Antal uppdragsutbildningar	
Kommentar Följs upp på helår.	
Totalt genomförd folkbildningsverksamhet	
Kommentar Följs upp på helår.	
Antal unika deltagare	
Kommentar Följs upp på helår.	

2.1.1.1 Lyfta fram folkhögskolor som en betydelsefull aktör för att fler människor ska nå arbetsmarknaden framför allt inom yrkesutbildningar (kompletterande uppdrag)

Ett av de kompletterande uppdragen för kultur- och bildningsnämnden i den reviderade regionplanen 2021 är att lyfta fram folkhögskolor som en betydelsefull aktör för att fler människor ska nå arbetsmarknaden, framför allt inom yrkesutbildningar. För att stärka folkhögskolorna har nämnden avsatt 2 miljoner kronor till riktade satsningar på redan befintlig verksamhet: filialverksamhet och integration, utvecklad studiemiljö och kompetensförsörjning.

Nämnden fick i juni tillgång till medel från den av regionfullmäktige beslutade budgeten för satsningar på digitalisering, förebyggande och hälsofrämjande arbete. Bland annat 1 miljon till utveckling av digitala undervisningsformer för att stärka folkhögskolorna som en betydelsefull aktör för att fler människor ska nå arbetsmarknaden framför allt inom yrkesutbildningar.

2.1.2 Resultatmål: Ökad kulturell delaktighet

För att öka barns och ungas tillgång till kultur har nämnden avsatt 1,4 miljoner kronor i stöd till att underlätta skolbesök på museer, teatrar när dessa återupptar verksamheten samt 600 000 kronor i stöd till aktörer som utvecklar formerna för barns och ungas eget skapande, delaktighet och arrangörskap utifrån pandemins utmaningar.

Pandemin har fortsatt att påverka delaktigheten negativt, både vad gäller föreningsaktiva och publik/besökare. Även verksamheter som öppnat igen upplever ofta kraftigt vikande besökssiffror

jämfört med åren före pandemin.

Nämnden fördelar bidrag till kulturprojekt och arrangemang. Under perioden har 2 591 000 kronor beviljats till 33 projekt och arrangemang. Totalt har projekt och arrangemang i 16 kommuner omfattats av stödet.

Mätplanens resultatmål – med minst 40 beviljade ansökningar i minst 12 kommuner – kommer (*sannolikt*) att nås under nuvarande omständigheter.

Indikatorer	Utfall
Minst 40 beviljade ansökningar	33
Projekt i minst 12 kommuner	16
Tematisk uppföljning av arbetet och utvecklingen under året - Märkbare effekter	
Kommentar Följs upp på helår.	

2.1.2.1 Öka barns och ungas tillgång till kultur och idrott (kompletterande uppdrag)

För att öka barns och ungas tillgång till kultur beslutade nämnden i maj att avsätta 2 miljoner kronor. Var av 1,4 miljoner kronor i stöd till att underlätta skolbesök på museer, teatrar och liknande när dessa återupptar verksamheten och 600 000 kronor i stöd till aktörer som utvecklar formerna för barns och ungas eget skapande, delaktighet och arrangörskap utifrån pandemins utmaningar.

2.2 Effektmål: Attraktivt och hållbart Värmland

Kultur- och bildningsnämnden anser att även dessa resultatmål bidrar till effektmålet Attraktivt och hållbart Värmland:

- Ökad kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället
- Ökad kulturell delaktighet
- Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan och intensifierat folkhälsoarbete

2.2.1 Resultatmål: Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet

Kultur- och bildningsnämnden har fördelat statsbidrag till regional kulturverksamhet inom ramen för samverkansmodellen. Totalt fördelades 58 645 000 kronor till sex externa verksamheter samt Region Värmlands kulturavdelning. Bidragsgivningen syftar till att regionen i samverkan med staten och kommunerna ska säkra en väl fungerande kulturell infrastruktur i regionen. I juni fördelade nämnden en tillfällig förstärkning av statsbidraget på 11 104 000 kronor.

Den fortsatta pandemin har dock inneburit att kulturverksamheterna fortsatt tvingats ställa in och ställa om sin verksamhet, och att kulturutbudet varit begränsat både till omfattningen och variationsrikedomen. Inte minst gäller det scenkonstproduktioner samt musikarrangemang.

För att stärka Västanå teaters verksamhet beviljade nämnden i maj ett utökat verksamhetsbidrag 2021 på 1,7 miljoner kronor.

Nämnden har också beviljat fleråriga verksamhetsstöd till sex verksamheter: Figurteaterkompaniet, Totalteatern, Säfteoperan och Riksteatern Värmland (Kultur på landsbygd), Ulleruds Teateraktörer (Gamla Kraftstationen i Deje) samt Kulturföreningen Kolonin.

Indikatorer	Utfall
Tematisk uppföljning av arbetet och utvecklingen under året - Märkbare effekter	
Kommentar Följs upp på helår.	

Indikatorer	Utfall
Åtterrapporering till Kulturrådet av statsbidrag	
Kommentar Följs upp på helår.	

2.3 Effektmål: God, jämlik och jämställd hälsa

Kultur- och bildningsnämnden anser att även dessa resultatmål bidrar till effektmålet God, jämlik och jämställd hälsa:

- Ökad kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället
- Ökad kulturell delaktighet
- Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet

2.3.1 Resultatmål: Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan och intensifierat folkhälsoarbete

Region Värmlands strategiska folkhälsoarbete innebär att i bred samverkan med en rad aktörer, som på olika sätt bidrar till att skapa goda förutsättningar för jämlik hälsa och hälsoutveckling i Värmland, arbeta med att undersöka och analysera hälsoläget hos befolkningen, genomföra insatser och följa upp effekterna för en kontinuerlig gemensam läroprocess. Samverkan sker främst med kommuner, länsstyrelse och idéburen sektor samt olika delar av Region Värmland.

Under våren fattade nämnden beslut om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Nätverket Värmlands idéburna och Synskadades Riksförbund Värmlands Län kring taltidningen Värmlänningen. Ett IOP med Fritidsbanken pågår efter beslut i nämnden december 2020. Samarbetsavtal med Friskvården i Värmland skrevs under i december 2020 och en årlig inriktning godkändes i början av året med fokusområden för 2021. Bland annat ska Friskvårdens samverkan med kommuner och de behov som finns för att stärka kommunernas folkhälsoarbete synliggöras. Ett samverkansavtal med RF-Sisu har arbetats fram och beslut väntas fattas av nämnden under hösten.

Arbetet med Överenskommelsen Värmland mellan idéburna organisationer och regionen fortsätter i positiv riktning. Dialogmöten genomförs kontinuerligt och har bidragit till kartläggningen av konsekvenser av coronapandemin. Seminarieriet Hållplats Idéburen pågår där viktiga ämnen diskuteras och där organisationerna får möjlighet att delta i olika projekt som pågår inom regionen. Hållplats Idéburen är en plattform för idéburna organisationer och regionen att mötas under pandemin, då restriktionerna begränsar fysiska möten.

Projektet I2I (From isolation to inclusion) pågår och handlar om att öka kunskapen och förmågan att hantera ensamhet, social isolering och social exkludering hos aktörer i Värmland. Projektet genomförs i partnerskap med sju andra EU-länder. Under våren 2021 undersöktes ensamhet och isolering under pandemin genom en webenkät där 554 värmlänningar deltog. En workshop genomfördes tillsammans med idéburna organisationer med fokus på hur ensamma människor kan identifieras och hur ensamhet kan hanteras. Under våren 2021 påbörjades utveckling av ett webbaserat verktyg för att visualisera och identifiera ojämlikhet i social situation och hälsa på lokal, platsbaserad nivå. Verktöget kan bland annat användas för att identifiera områden där ökade risker för ensamhet kan finnas.

Länsnätverk för barnövervikt samlar en rad aktörer inom offentlig och idéburen sektor. Under 2021 har dialog kring revidering av länsstrategin för att främja goda matvanor och ökad fysisk aktivitet bland barn och unga. Ett gemensamt möte har genomförts för erfarenhetsutbyte och ökad dialog och samverkan. Jämlik barnhälsa är ett projekt som genomförs i samverkan med kommunerna Storfors, Filipstad och Säffle i syfte att skapa förutsättningar för goda levnadsvanor för barn och unga. Under första halvåret 2021 har ett analysarbete gjorts och utifrån detta har en fokusvecka planerats till hösten. Detta blir start för kommande insatser.

Arbetet med att ta fram en strategisk folkhälsoplan för Region Värmland fortgår. Under våren 2021 var

planen ute på remissrunda och ett antal remissdialoger hölls med idéburen sektor, kommuner, politiker och andra samverkansaktörer. Beslut om planen fattas regionfullmäktige i slutet av 2021. Rapporten Om värmlänningarna 2021 togs fram under våren och ger kortfattad information om befolkningens demografi, livsvillkor, levnadsvanor och hälsa i länet. Rapporten kan vara ett stöd i planerings- och prioriteringsarbetet både regionalt och lokalt samt en möjlighet att följa upp folkhälsopolitiska mål. Digital spridning och presentation av innehållet har gjorts både internt och externt.

Fallpreventionsarbete sker i ett nätverk av idéburna och offentliga aktörer att i syfte att öka fysisk aktivitet för att förebygga psykisk ohälsa och fallolyckor. Under första halvåret genomfördes förberedelser inför den nya kampanjen "Luften är fri". Arbetet med att förbereda kampanjen, som pågår vecka 37-40, har inneburit framtagande av kommunikationsplan, aktivitetsplan, framtagningen av affischer och filmer i samarbete med kommunikationsavdelningen.

Riktlinjen Rökfritt Region Värmland har reviderats och gäller för hela organisationen från första januari 2021. Syftet är att begränsa hälsoriskerna med rökning både för rökarna och för människor runtomkring. Inför höstens undersökning av *Elevers drogvanor* har en reviderad överenskommelse tecknats mellan länets kommuner, Länsstyrelsen Värmland och Region Värmland.

En riktad utbildning har genomförts med ett 25-tal organisationer med utgångspunkt från att Barnkonventionen blivit lag.

Inom funktionsrättsområdet är samverkan med idéburna organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning en viktig del i arbetet med att förverkliga FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. En utökad samverkan har skett kopplad till råden. Samverkan har lett till konkreta förslag och ändringar i styrande dokument.

Den utökade budgeten till olika satsningsområden inom folkhälsoområdet tillsammans med de utlysningar som gjorts och de samarbetsavtal som ingåtts och som är på gång ger en förväntad måluppfyllelse på helår.

Indikatorer	Utfall
Tematisk uppföljning avseende samverkan och arbetsprocesser utifrån folkhälsoplanen - Märkbare effekter Kommentar Följs upp på helår.	

2.3.1.1 Intensifierat folkhälsoarbete med inriktning på jämlik hälsa och förbättrad folkhälsa med fokus på att minska skillnader gällande bostadsort och socioekonomi (kompletterande uppdrag)

För en utökad samverkan med idéburna organisationer och processledning av det gemensamma arbetet tillsammans med kommunerna beslutade nämnden i juni att avsätta 2, 5 miljoner kronor.

För ett intensifierat arbete tillsammans med kommuner för att förebygga barnfetma och annan ohälsa avsatte nämnden i april 300 000 kronor.

2.3.1.2 Arbeta för att minska den ofrivilliga ensamheten (kompletterande uppdrag)

Nämnden beslutade i april att avsätta 1 miljon kronor till en gemensam riktad utlysning till idéburna organisationer, studieförbund och kulturverksamheter för projekt inom kultur och hälsa för att minska ofrivillig ensamhet.

Nämnden beslutade samtidigt att avsätta 300 000 kronor för att stärka biblioteken som resurs för äldreomsorg och LSS när det gäller delaktighet, sammanhang och information. Detta för att minska den ofrivilliga ensamheten.

2.3.1.3 Öka barns och ungas tillgång till kultur och idrott (kompletterande uppdrag)

Inom satsningsområde Öka barns och ungas tillgång till kultur och idrott beslutade nämnden om ett utökat verksamhetsbidrag till RF-SISU på 650 000 kronor under 2021 för att motverka coronapandemins negativa effekter på folkhälsan.

2.3.2 Ökad samverkan och samordning mellan nämndens verksamhetsområden

En kartläggning och en översyn har genomförts av samtliga bidrag, årsanslag och projektmedel inom nämndens ansvarområde vilket lett till ett antal åtgärder där beslut om nya riktlinjer är en av dem. Riktlinjerna innefattar verksamhetsbidrag, projekt- och arrangemangsbidrag samt ändamålsbestämda bidrag och har tagits fram för att få mer enhetliga villkor för bidragsgivningen inom kultur- och bildningsnämndens ansvarsområde

Nämnden beslutade under våren om en gemensamt riktad utlysning till idéburna organisationer, studieförbund och kulturverksamheter för projekt inom kultur och hälsa för att minska den ofrivilliga ensamheten. En gemensam arbetsgrupp för de tre verksamhetsområdena handlägger ansökningarna och arbete pågår med att skapa en gemensam beredning för bidragshandlingen inom kultur- och bildningsnämndens verksamhetsområden framöver.

Ömsesidigt kunskapsutbyte och samordning har skett mellan nämndens verksamhetsområden i arbetet med regional kulturplan, biblioteksplan, folkhälsoplan och folkhögskolornas plan.

En ökad samverkan och samordning mellan nämndens verksamhetsområden pågår och målet bedöms uppnås.

2.3.2.1 Fortsätta arbetet med ökad samverkan och samordning inom verksamhetsområdena kultur, folkhälsa och folkbildning (Prioritering 2021)

Se ovan.

2.4 Hållbar organisation - Ekonomi i balans

Utfall mot budget i delåret visar en positiv avvikelse på 8 miljoner kronor. Överskottet beror till största del på högre statsbidrag än budgeterat (7 miljoner kronor). Statsbidragen ska till största del gå till bidrag vilket på grund av periodisering inte har blivit utbetalt till mottagarna och det har medfört ett överskott för nämnden. Kulturverksamheten har ett överskott på 4 miljoner kronor.

Prognosen tertiäl 2 visar ett överskott på totalt 2,4 miljoner kronor där det största överskottet beror på ett tillskott till folkhögskolorna vilket ska användas över flera år. Vidare visar kulturverksamheten på ett överskott mot budget på 0,4 miljoner kronor vilket visar att överskottet i delåret kommer att reduceras på grund av bidragsutbetalningar. Hållbar utveckling 2 (ansvarsenheten där folkhälsoarbetet hör hemma) visar ett underskott på 0,8 miljoner kronor vilket till viss del beror på budgetväxlingar som kommer att komma i 2022. Regionarkivet visar på ett överskott på 0,7 miljoner kronor och det beror på en väntande budgetväxling från kansliavdelningen inom regionstyrelsen.

3 Uppföljning av nämndplan och andra politiska uppdrag

3.1 Kultur- och bildningsnämndens prioriteringar 2021

3.1.1 Särskilt fokusera på att integrera Agenda 2030

Nya riktlinjer för verksamhetsbidrag, projekt- och arrangemangsbidrag samt ändamålsbestämda bidrag antogs under våren där ett av villkoren för att få bidrag är att organisationerna främjar hållbarhet ur de tre dimensioner som omfattas i Agenda 2030.

Region Värmlands folkhögskolor arbetar kontinuerligt med att sprida kunskap, genomföra och följa upp insatser i enlighet med regionens övergripande målsättning för Agenda 2030. Återrapportering av Agenda 2030-insatser ingår även i villkoren för folkhögskolornas statsbidrag. Folkhögskolorna har påbörjat ett arbete att ta fram lokala jämställdhetsplaner för vidare integrering av systematiskt jämställdhetsarbete, från plan till genomförande och utveckling.

Kultur- och bildningsnämnden har under våren fått information om hållbarhetsbegreppet och ska som första nämnd pilottesta hållbarhetssäkringsverktyget "Luppen" i sina beslutsunderlag.

Nämnden har även fått fördjupad information kring funktionshinderpolitik och funktionsrätt med anledning av att en handlingsplan håller på att tas fram som kommer att ha en tydlig koppling till Agenda 2030.

3.1.2 Öka digitaliseringen inom nämndens ansvarsområde

Inom förvaltningen fortsätter utvecklingen av digitala arbetssätt. Regionens folkhögskolor har fått göra stora omställningar i sina utbildningar på grund av pandemin och rådande restriktioner. De har ställt om till mer flexibla lärformer och distansundervisning där digitaliseringen haft en betydande roll med nya pedagogiska insikter. Distansundervisningen har lett till bättre målgruppsanpassning, nya målgrupper och högre närvaro. Personalen har fått ställa om till nya arbetssätt och arbetsmetoder.

Nämnden äskade och fick tillgång till medel från den av fullmäktige beslutade budgeten för satsningar på digitalisering, förebyggande och hälsofrämjande arbete med 0,5 miljoner kronor till stöd till ett ökat digitalt utbud riktat framförallt mot skolor som del i en satsning på barn och ungas kultur, 1 miljon kronor till en utlysning till idéburna organisationer, studieförbund och kulturverksamheter för digitala projekt inom kultur och hälsa för att motverka ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap. 1 miljon kronor till utveckling av digitala undervisningsformer för att stärka folkhögskolorna som en betydelsefull aktör för att fler människor ska nå arbetsmarknaden framförallt inom yrkesutbildningar.

I kultur- och bildningsnämndens strategiska planer: folkhälsoplan, biblioteksplan, kulturplan och folkhögskoleplanen finns olika mål kopplade till digitalisering.

Ett pilotprojekt har påbörjats kring ett webbaserat ansökningsförfarande när det gäller verksamhets- och projektbidrag, efter önskemål från sökande organisationer.

3.1.3 Fortsätta arbetet med ökad samverkan och samordning inom verksamhetsområdena kultur, folkhälsa och folkbildning

Se under aktuellt mål.

3.1.4 Löpande analysera behovet inom nämndens ansvarsområden utifrån coronapandemin och vidta åtgärder, samt utvärdera redan vidtagna åtgärder

Uppföljningar har under året skett av de beviljade särskilda bidragen inom kulturområdet 2020 med anledning av pandemin liksom det utökade stödet via projektmedel till idéburna organisationer inom det sociala området för riktade insatser mot pandemins effekter på folkhälsan.

En kontinuerlig dialog pågår med regionala och lokala kulturverksamheter, kommunerna, nationella kulturmyndigheter och Sveriges kommuner och regioner (SKR) för uppföljning och analys av effekter och behov inom kulturområdet. Detta kompletterades med en enkät i augusti kring pandemins

konsekvenser för kultursektorn med en behovsinventering som redovisats för nämnden.

Under våren har täta kontakter och dialogmöten förts med studieförbunden och rörelsefolkhögskolan Geijerskolan kring effekterna av pandemin, men även som en del i processen att samla och stärka folkbildningens aktörers roll i det regionala utvecklingsarbetet inom bildning. Region Värmlands folkhögskolor har under våren fått fler tilldelade platser mot bakgrund av det ökade behovet av utbildning hos vuxna som behöver återgå i arbete efter pandemin. Skolorna har gjort en anpassning till behörighetsgivande och yrkesinriktade kurser i samverkan med kommuner, näringsliv, civilsamhälle och Arbetsförmedlingen för att bidra till att fler kommer närmare arbetsmarknaden.

Fortsatta analyser av covid-19-pandemins konsekvenser för folkhälsan i Värmland pågår kontinuerligt. Under 2021 har hälsa och social situation under pandemin undersökts genom en webenkät. Enkäten besvarades av 554 värmlänningar. Representanter från alla värmländska kommuner deltog i en workshop i syfte att undersöka vilka konsekvenser kommuner upplevt under pandemin och vilka åtgärder som vidtagits för att möta eventuella ökade risker som uppkommer i och med införande av smittbegränsande restriktioner. Under hösten 2021 presenteras en rapport med en sammanställning av resultaten från analyser gjorda under året.

3.1.5 Arbeta för ökad tillgänglighet och inkludering inom nämndens ansvarsområden, bland annat genom digitalisering

Inom flera av de kompletterande uppdragen i den reviderade regionplanen 2021 bedöms digital utveckling angelägen och möjlig att genomföra. Därför fick nämnden tillgång till medel från den av regionfullmäktige beslutade budgeten för satsningar på digitalisering, förebyggande och hälsofrämjande arbete. Regionstyrelsen tillförde 2,5 miljoner kronor till kultur och bildningsnämnden för satsningar på digitalisering, hälsofrämjande och förebyggande arbete var av 0,5 miljoner kronor till ett ökat digitalt utbud framför allt mot skolor som del i en satsning på barns och ungas kultur, 1 miljon kronor till en utlysning till idéburna organisationer, studieförbund och kulturverksamheter för digitala projekt inom kultur och hälsa för att motverka ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap och 1 miljon kronor till utveckling av digitala undervisningsformer för att stärka folkhögskolorna som en betydelsefull aktör för att fler människor ska nå arbetsmarknaden framför allt inom yrkesutbildningar.

Nämnden hade tidigare beslutat om medel till utveckling av digitala undervisningsformer på folkhögskolorna. Office 365 har implementerats hos eleverna vilket ger en mer flexibel undervisning som bättre kan anpassas till deltagares livssituation. Digitala undervisningsformer kan i vissa avseenden bidra till ökad likvärdighet och tillgänglighet.

3.1.6 Utveckla arbetet med utvärdering och uppföljning utifrån erfarenheterna av utvecklingsarbeten inom samtliga nämndens ansvarsområden

Region Värmlands folkhögskolor jobbar med systematiskt kvalitetsarbete där bland annat enkäter ska utgöra underlag för analys och åtgärder som bidrar till skolornas kurs- och skolutveckling. FSO (Folkhögskolornas serviceorganisation) har lanserat ett nytt enkätverktyg som har tagits i bruk på skolorna. En arbetsgrupp har inlett ett arbete med att implementera enkäten samt utforma kompletterande enkäter som ska kopplas till folkhögskoleplanen samt en arbetsmiljöenkät.

Ett projekt pågår inom kulturområdet kring uppföljning, indikatorer och statistik inom med syfte att ta fram en modell för rapportering om genomförandet av Värmlands kulturplan 2022–2025.

Rapporten Om värmlänningarna 2021 har tagits fram under våren och ger kortfattad information om befolkningens demografi, livsvillkor, levnadsvanor och hälsa i länet. Rapporten kan vara ett stöd i planerings- och prioriteringsarbetet både regionalt och lokalt samt en möjlighet att följa upp folkhälsopolitiska mål. Digital spridning och presentation av innehållet har gjorts både internt och externt.

Planerings- och uppföljningssystemet Stratsys har införts i förvaltningen och ska bidra till ökad samordning inom förvaltningsområdet via verksamhetsplanering och uppföljning.

3.1.7 Träffa överenskommelser om samverkan och samarbete med olika aktörer inom samtliga nämndens ansvarsområden

Under året har flera överenskommelser om samverkan och samarbete med olika aktörer inom nämndens ansvarsområden träffats:

- Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Region Värmland och Nätverket Värmlands idéburna.
- Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Region Värmland och Synskadades Riksförbund Värmlands Län kring taltidningen Värmlänningen.
- Pågående dialog med Karlstads kommun om ett avtal kring finansieringen av Wermland Opera och Värmlands Museum.
- Förslag till riktlinjer för verksamhetsbidrag till Geijerskolan har arbetats fram och beslut fattas i nämnden under hösten.
- Avtal inom ramen för samarbete kring lärcenter mellan Region Värmland (Kyrkeruds folkhögskola) och Årjängs kommun.
- En reviderad överenskommelse mellan länets kommuner, Länsstyrelsen Värmland och Region Värmland inför höstens undersökning *Elevers drogvanor*, en undersökning om elevers erfarenhet av bruk och inställning attityder till alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS) i Värmland.
- Samverkansavtal mellan Region Värmland och RF-Sisu har arbetats fram och beslut fattas i nämnden under hösten.
- Överenskommelse mellan Region Värmland, Konstnärsnämnden och Västra Götalandsregionens kulturnämnd.
- Utökad engagemang inom Intercultural Regions Network (IRN)

4 Nämndanalys

Kultur- och bildningsnämnden visar ett överskott på 8 miljoner per 31 augusti. Överskottet beror till största del på högre statsbidrag än budgeterat. Alla bidrag var vid periodens slut inte utbetalade till mottagarna, vilket har medfört ett överskott för nämnden. Prognosen för helåret visar ett överskott på totalt 2,4 miljoner kronor där det största överskottet beror på ett tillskott till folkhögskolorna vilket ska användas på flera år.

5 Internkontroll

Nämnden har under 2021 arbetat med intern kontroll utifrån den regionövergripande kontrollplanen som beslutas av regionstyrelsen och utifrån den egna kontrollplanen som tagits fram efter en riskbedömning.

Nämnden får till varje nämndsammanträde en ekonomisk månadsrapport för att tydliggöra budgetfördelningen samt information om aktuellt läge inom kultur- och bildningsnämndens ansvarsområden till varje arbetsutskotts- och nämndsammanträde. I maj fick nämnden en föredragning av arkivchef och kanslidirektör kopplat till risken Uppdraget som arkivmyndighet är otydligt.

Enligt kultur- och bildningsnämndens internkontrollplan för 2021 ska följande risker avrapporteras i delårsrapporten:

Coronapandemin leder till att nämnden får svårt att nå sina mål inom kulturområdet

2021 har liksom 2020 präglats av coronapandemin, med allvarliga konsekvenser för Värmlands kulturliv. Trots detta bedöms att nämndens resultatmål kommer att uppnås för året, då flera arrangörer lyckats ställa om och anpassa arrangemang efter rådande förutsättningar. Det är positivt att många organisationer med stöd från Region Värmland lyckats genomföra sina projekt och arrangemang. Samtidigt har kulturlivet i stort tagit skada av pandemin, något som påverkar möjligheterna att uppnå nämndens övergripande mål inom kulturområdet.

Effekterna av det som gjorts inom folkhälsouppdraget syns inte vid uppföljning, inte mätbart

Målen bör sättas så att det som nämnden faktiskt kan påverka är det som mäts och följs upp. När

målen handlar om förbättrad folkhälsa är det många fler variabler än det nämnden kan påverka som har effekt på utfallet. Utmaningen är att formulera rätt typ av mål, så att nämnden kommer åt det som är viktigt för att se en förflyttning inom. Detta kommer att visa sig tydligare när folkhälsoplanen finns på plats och förvaltningen börjar arbeta efter den. Där ligger fokus på förutsättningar för hälsa och förutsättningar för folkhälsoarbete. Risken handlar om att processerna är långsamma och att effekter inte alltid faller ut där eller när de förväntas. Dessutom saknas ännu en del av den uppföljningsstruktur som behövs för att mäta och följa upp på ett bra sätt.

Barnperspektivet tas inte i beaktande

Den regionövergripande barnchecklistan används i de beslut där den bedöms vara relevant. När hållbarhetssäkringsverktyget "Luppen" införs under hösten är det möjligt att den kan utvecklas för att bli lättare att tillämpa. En handlingsplan kring barnrättsuppdraget håller på att tas fram.

Agenda 2030 tas inte i beaktande i nämndens beslut (inkluderande jämställdhets-, jämlikhets- och funktionsrättsperspektivet)

Kultur- och bildningsnämnden har valts ut att som första nämnd pilottesta hållbarhetssäkringsverktyget "Luppen" i beslutsunderlag för nämnden. Utvärderingar av denna pilot kommer att underlätta bedömningen om Agenda 2030 tagits i beaktande i nämndens beslut. Idag finns ingen checklista för Agenda 2030 vilket gör det svårt både för både handläggare och förtroendevalda att säkerställa att ärenden hållbarhetssäkrats innan beslut.